Programiranje 2

Beleške sa vežbi

Školska 2006/2007 godina

Matematički fakultet, Beograd

Jelena Tomašević

April 9, 2007

Sadržaj

1

Programski jezik C

[1]

1.1 Pokazivači i nizovi (polja)

U C-u postoji čvrsta veza između pokazivača i nizova. Bilo koja operacija koja se može ostvariti dopisivanjem indeksa niza može se uraditi i sa pokazivačima.

Deklaracija

`int a[10];`

definiše niz `a` veličine 10 koji predstavlja blok od 10 uzastopnih objekata nazvanih `a[0], a[1], ..., a[9]`. Notacija `a[i]` odgovara i-tom elementu niza.

Ako je `pa` pokazivač na ceo broj

`int *pa;`

tada iskaz `pa = &a[0];`

podešava da pa pokaže na nulti element niza `a`, odnosno `pa` sadrži adresu od `a[0]`.

Ako `pa` pokazuje na određeni element polja, onda po definiciji `pa+1` pokazuje na sledeći element, `pa+i` pokazuje na i-ti element posle `pa`. Stoga, ako `pa` pokazuje na `a[0]` tada

`*(pa+1)`

se odnosi na sadržaj od `a[1]`.

`pa+i` je adresa od `a[i]`, a

`*(pa+i)`

je sadržaj od `a[i]`.

Ovo sve važi bez obzira na tip ili veličinu elemenata u polju `a`.

Iskaz `pa=&a[0]` se može napisati kao **pa=a jer je ime niza sinonim za lokaciju početnog elementa.**

Primer 1 *Veza između pokazivača i nizova.*

```
#include <stdio.h>

void print_array(int* pa, int n);

main()
{
int a[] = {1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10};
int num_of_elements = sizeof(a)/sizeof(int);
int* pa;
```

[1] Zasnovano na primerima sa sajta `http://www.matf.bg.ac.yu/~filip`

```
/* Niz je isto sto i adresa prvog elementa */
printf("Niz a : %p\n", a);
printf("Adresa prvog elementa niza a (&a[0]) : %p\n", &a[0]);
/* Niz a : 0012FF5C
Adresa prvog elementa niza a (&a[0]) : 0012FF5C */

/* Moguce je dodeliti niz pokazivacu odgovarajuceg tipa */
pa = a;

printf("Pokazivac pa ukazuje na adresu : %p\n", pa);
/* Pokazivac pa ukazuje na adresu : 0012FF5C */

/* Nizu nije moguce dodeliti pokazivacku promenljivu
   (nizove mozemo smatrati KONSTANTNIM pokazivacima na prvi element) */
/* a = pa; */

/* Pokazivace je dalje moguce indeksirati kao nizove */
printf("pa[0] = %d\n", pa[0]);
printf("pa[5] = %d\n", pa[5]);
/* pa[0] = 1
   pa[5] = 6 */

/* Medjutim, sizeof(pa) je samo velicina pokazivaca, a ne niza */
printf("sizeof(a) = %d\n", sizeof(a));
printf("sizeof(pa) = %d\n", sizeof(pa));
/* sizeof(a) = 40
   sizeof(pa) = 4 */

/* Pozivamo funkciju za stampanje niza i saljemo joj niz */
print_array(a, num_of_elements);
/* 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 */

/* Pozivamo funkciju za stampanje niza
  i saljemo joj pokazivac na pocetak niza */
print_array(pa, num_of_elements);
/* 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 */
}

/* Prosledjivanje niza u funkciju
    void print_array(int pa[], int n);
   je ekvivalentno prosledjivanju
   pokazivaca u funkciju
    void print_array(int* pa, int n);
   Izmedju ovih konstrukcija nema nikakve razlike.
*/
void print_array(int* pa, int n)
{
    int i;
    for (i = 0; i<n; i++)
        printf("%d ", pa[i]);
    putchar('\n');
```

```
}
```

Prilikom deklaracije treba praviti razliku između niza znakova i pokazivača:

```
char poruka[]="danas je lep dan!";
char *pporuka = "danas je lep dan!";
```

`poruka` je niz znakova koji sadrži dati tekst. Pojedine znake moguće je promeniti ali se poruka uvek odnosi na isto mesto u memoriji.
`pporuka` je pokazivač, koji je inicijalizovan da pokazuje na konstantnu nisku, on može biti preusmeren da pokazuje na nešto drugo, ali rezultat neće biti definisan ako pokušate da modifikujete sadržaj niske (jer je to konstantna niska).

Ako deklarišemo

```
char *pporuka1 = "danas je lep dan!";
char *pporuka2 = "danas je lep dan!";
char *pporuka3 = "danas pada kisa";
```

tada će pokazivači pporuka1 i pporuka2 pokazivati na isto mesto u memoriji, a pporuka3 na neko drugo mesto u memoriji.

Ako uporedimo (pporuka1==pporuka3) uporediće se vrednosti pokazivača. Ako uporedimo (pporuka1 < pporuka2) uporediće se vrednosti pokazivača. Ako dodelimo pporuka1=pporuka3 tada će pporuka1 dobiti vrednost pokazivača pporuka3 i pokazivaće na isto mesto u memoriji. Neće se izvršiti kopiranje sadržaja memorije!!!

Primer 2 *Vežba pokazivačke aritmetike. Napisati funkciju koja pronalazi x u nizu niz date dimenzije, bez koriscenja indeksiranja. Funkcija treba da vrati pokazivac na poziciju pronadjenog elementa.*

```
#include <stdio.h>

int* nadjiint(int* niz, int n, int x)
{
    while (n-- >= 0 && *niz!=x)
                niz++;

      return (n>=0)? niz: NULL;
}

main()
{
    int a[]={1,2,3,4,5,6,7,8};
    int* poz=nadjiint(a,sizeof(a)/sizeof(int),4);

    if (poz!=NULL)
        printf("Element pronadjen na poziciji %d\n",poz-a);
}
```

Primer 3 *Napisati funkciju koja izračuanva dužinu stringa (bez koriscenja indeksiranja).*

```
int strlen(char *s)
{
    int n;
    for(n=0; *s != '\0'; s++) n++;
```

```
    return n;
}
```

Primer 4 *Napisati funkciju koja kopira jedan string u drugi (bez koriscenja indeksiranja).*

```
/* Funkcija kopira string t u string s */
void copy(char* s, char* t)
{
while (*s++=*t++)
              ;
}

/* Ovo je bio skraceni zapis za sledeci kod
    while(*t != '\0')
        {
        *s=*t;
        s++;
        t++;
        }
    *s = '\0';


*/
```

Primer 5 *Napisati funkciju koja vrši leksikografsko poređenje dva stringa (bez koriscenja indeksiranja).*

```
/* Vrsi leksikografsko poredjenje dva stringa.
    Vraca :
        0 - ukoliko su stringovi jednaki
        <0 - ukoliko je s leksikografski ispred t
        >0 - ukoliko je s leksikografski iza t
*/

    int string_compare1(char *s, char *t) {
    /* Petlja tece sve dok ne naidjemo
    na prvi razliciti karakter */
    for (; *s == *t; s++, t++)
        if (*s == '\0') /* Naisli smo na kraj
                           oba stringa, a
                           nismo nasli razliku */
            return 0;


    /* *s i *t su prvi karakteri u kojima
       se niske razlikuju.
       Na osnovu njihovog odnosa,
       odredjuje se odnos stringova */

    return *s - *t;
```

```
}

/* Mozemo koristiti i sintaksu kao kod nizova */
int string_compare2(char *s, char *t) {
    int i;
    for (i = 0; s[i] == t[i]; i++)
        if (s[i] == '\0')
            return 0;
    return s[i] - t[i];
}
```

Primer 6 *Pronalazi prvu poziciju karaktera c u stringu s, i vraća pokazivač na nju, odnosno NULL ukoliko s ne sadrži c.*

```
char* string_char(char *s, char c)
{
    int i;
    for (; *s; s++)
        if (*s == c)
            return s;

    /* Nije nadjeno */
    return NULL;
}
```

Primer 7 *Pronalazi poslednju poziciju karaktera c u stringu s, i vraća pokazivač na nju, odnosno NULL ukoliko s ne sadrži c.*

```
char* string_last_char(char *s, char c)
{
    char *t = s;
    /* Pronalazimo kraj stringa s */
    while (*t++)
        ;

    /* Krecemo od kraja i trazimo c unazad */
    for (t--; t >= s; t--)
        if (*t == c)
            return t;

    /* Nije nadjeno */
    return NULL;
}
```

Primer 8 *Napisati verziju funkcije strstr implementirane bez koriscenja indeksiranja.*

```
#include <stdio.h>

/* proverava da li se niska t nalazi unutar niske s*/
int sadrzi_string(char s[], char t[])
{
    int i;
```

```
    for (i = 0; s[i]; i++)
    {
        int j, k;
        for (j=0, k=0; s[i+j]==t[k]; j++, k++)
            if (t[k+1]=='\0')
                return i;
    }
    return -1;
}


/* proverava da li se niska t nalazi unutar niske s*/
char* sadrzi_string_pok(char* s, char* t)
{
    while(*s)
    {
        char *i, *j;
        for (i = s, j = t; *i == *j; i++,j++)
            if (*(j+1)=='\0')
                return s;
        s++;
    }
    return NULL;
}

/* Cita liniju sa stadnardnog ulaza i
   vraca njenu duzinu */
int getline(char* line, int max)
{
    char *s=line;
    int c;
    while ( max-->0 && (c=getchar())!='\n' && c!=EOF)
        *s++ = c;

    if (c=='\n')
        *s++ = c;

    *s = '\0';
    return s - line;
}


main()
{
    char rec[]="zdravo";
    char linija[100];
    while (getline(linija, 100))
        if (sadrzi_string_pok(linija, rec))
            printf("%s",linija);
}
```